

VU Research Portal

Boekbespreking van Small numbers, big problems. Het levensverhaal en (jeugd)delinquent traject van vrouwelijke gedetineerden. [Review of: (2011) Small Numbers, big problems. Het levensverhaal en (jeugd)delinquent traject van vrouwelijke gedetineerden]

Slotboom, A.

published in

Tijdschrift voor Criminologie
2012

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Slotboom, A. (2012). Boekbespreking van Small numbers, big problems. Het levensverhaal en (jeugd)delinquent traject van vrouwelijke gedetineerden. [Review of: (2011) Small Numbers, big problems. Het levensverhaal en (jeugd)delinquent traject van vrouwelijke gedetineerden]. *Tijdschrift voor Criminologie*, 54(4), 205-207.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal ?

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Small numbers, big problems

Het levensverhaal en (jeugd)delinquente traject van vrouwelijke gedetineerden

Anne-Marie Slotboom

Nuytiens, A. (2011). *Small numbers, big problems. Het levensverhaal en(jeugd)delinquente traject van vrouwelijke gedetineerden (diss.)*, Brussel: Academic & Scientific Publishers, 234 p., ISBN 978-90-5487-980-0.

In Nederland en België heeft onderzoek naar gedetineerde vrouwen de afgelopen jaren slechts mondjesmaat plaatsgevonden. Een belangrijke nieuwe bijdrage op dit gebied is het proefschrift van An Nuytiens, getiteld *Small numbers, big problems: het levensverhaal en (jeugd)delinquente traject van vrouwelijke gedetineerden*. Veel onderzoek naar de achtergronden van gedetineerde vrouwen is kwalitatief van aard en vooral Amerikaanse onderzoekers laten zich niet onbetuigd op dit terrein. Vaak zijn deze studies gebaseerd op interviews met een beperkt aantal vrouwen en zijn vooral de analyses niet altijd even diepgravend (bijv. Davis, 2007; De Hart, 2008). Het proefschrift van An Nuytiens is echter een uitzondering op deze situatie. Zij heeft een niet alleen in omvang indrukwekkend proefschrift geschreven, maar ook een grondige analyse gemaakt van de levensverhalen van gedetineerde vrouwen. Verfrissend is in dit opzicht nu eens niet vier artikelen te lezen die veel overlap vertonen en aan elkaar geschreven zijn door middel van een inleiding en een slothoofdstuk. Het proefschrift is een omvangrijk maar samenhangend rapport dat recht doet aan de verschillende methoden die gekozen zijn om antwoord te geven op de centrale onderzoeksvraag, namelijk hoe ontwikkelt criminaliteit van meisjes en vrouwen zich binnen de context van hun levensloop en welke factoren zijn hierbij van belang? Het doel van het onderzoek was zicht krijgen op het levensverhaal van vrouwelijke delinquenten, hun criminele carrière en de onderlinge samenhang. Het perspectief van de betrokken vrouwen stond hierbij steeds centraal.

Nuytiens heeft vanuit een feministisch georiënteerd kader en constructivistisch perspectief ervoor gekozen om de levensverhalen van gedetineerde vrouwen te reconstrueren. Centraal binnen dit feministisch kader staan genderongelijkheid en slachtofferschap. Ze gebruikt in haar onderzoek een driedelige methodologie (triangulatie). Het centrale deel van haar studie, dat bestaat uit autobiografische interviews met vrouwelijke gedetineerden, wordt aangevuld met een dossierstudie op de jeugdrechtbanken en jeugdparketten, en de analyse van de strafbladen en de detentiedossiers van de vrouwen. Er zijn 41 vrouwen geïnterviewd door middel van het autobiografische interview. Er volgt allereerst een grondige verantwoording van haar methode, waarbij methodologische bedenkingen als subjectiviteit en selectiviteit de revue passeren. Ze beargumenteert echter dat juist die

subjectiviteit van belang is omdat ze op zoek is naar een constructie van de werkelijkheid door de vrouwen zelf en niet naar de 'waarheid', voor zover die al zou bestaan. Deze subjectieve benadering illustreert op heldere wijze een aantal belangrijke thema's in de levens van gedetineerde vrouwen. Nuytiens laat zien dat kwetsbaarheden op verschillende niveaus een rol spelen in het leven van de vrouwen, zoals relationele kwetsbaarheid, waarin victimisatie en deprivatie van positieve en wederkerige relaties een rol spelen. Daarnaast constateert zij individuele kwetsbaarheden (problemen met het zelfbeeld, psychische problemen, drugs- en alcoholproblemen en maatschappelijke kwetsbaarheden (gebrekkige opleiding, problemen met werk en financiële moeilijkheden). Dit zijn factoren die regelmatig terugkeren in zowel kwalitatieve als kwantitatieve studies naar gedetineerde vrouwen (Salisbury & Van Voorhis, 2009). De meerwaarde van Nuytiens' onderzoek ligt in haar duiding van deze problemen in termen van relationele kwetsbaarheid. Zij stelt dat relationele kwetsbaarheid een centrale rol speelt en beargumenteert dat dit breder gezien moet worden dan specifieke vormen van slachtofferschap van fysiek, emotioneel of seksueel misbruik binnen zorg- of partnerrelaties. Zij ziet relationele kwetsbaarheid als deprivatie van positieve en wederkerige relaties in ruime zin, waar victimisatie binnen zorg- en liefdesrelaties slechts één belangrijk deel van is. Aangetoond wordt in de levensverhalen dat de relationele kwetsbaarheid in ruime zin vaak een 'startpunt' is in de keten van kwetsbaarheid. Niet alleen heeft het relationeel kwetsbaar zijn vaak een cumulatief (negatief) effect op de relationele kwetsbaarheid in het verdere leven, in veel gevallen heeft het ook een negatieve invloed op de andere kwetsbaarheden. Zij stelt het begrip 'mutual empathic relationships' centraal, afgeleid van de 'theory of relational development', zoals ontwikkeld door Miller (1976). Miller stelt dat het aangaan van relaties die gestoeld zijn op *mutual empathy* een basisbehoefte is voor ieder mens. Gezien het feit dat connectie met anderen zo cruciaal is binnen de psychologische ontwikkeling en groei van vrouwen, is de behoefte aan 'mutually empathic relations' nog groter voor vrouwen dan voor mannen. Nadeel van het duiden van de levensloop van gedetineerde vrouwen aan de hand van *gendered mutual empathic relationships* is het feit dat er geen vergelijking is gemaakt met mannen. Zelf geeft Nuytiens ook al aan dat dit een beperking van het onderzoek is. Ze beargumenteert weliswaar dat gezien de beschikbare literatuur relaties een belangrijkere rol lijken te spelen in het leven van delinquente vrouwen dan in dat van mannen, maar moet ook constateren dat veel onderzoek bij gedetineerde vrouwen kwalitatief van aard is en uitvoerig de ervaringen van vrouwen beschrijft, terwijl dit type onderzoek bij mannen ontbreekt. Mijns inziens is dit een heel belangrijk gemis in het meeste onderzoek dat criminaliteit van vrouwen probeert te verklaren vanuit een *gendered* context. Ook in Nederland is onderzoek bij gedetineerde vrouwen meer kwalitatief van aard, terwijl men bij mannen vaak kwantitatief te werk is gegaan. Een pleidooi van mijn kant is dus om zowel in België als in Nederland meer vergelijkend onderzoek op te zetten als het gaat om constructies van levensverhalen van gedetineerden.

Naast uitvoerige analyses van de interviews heeft Nuytiens ook de officiële justitiële trajecten en criminele carrières van de vrouwen onderzocht en heeft ze

gekeken in hoeverre de verhalen over criminaliteit aan bod kwamen in de levensverhalen. Door gebruik te maken van triangulatie, met autobiografische studies, dossierstudies en strafbladen, ontstaan er inzichten die niet gevonden worden op basis van de levensverhalen van vrouwen zelf. Zo is interessant om te zien dat maar een beperkt aantal vrouwen een justitiële voorgeschiedenis heeft en er relatief veel vrouwen een 'late onset' hebben. Uit de levensverhalen van de vrouwen blijkt dat de negatieve ervaringen met liefdesrelaties misschien wel de grootste gemene deler van de onderzoekspopulatie zijn, en in het bijzonder van deze 'late onset'-groep. Juist deze groep komt in bestaande theorieën weinig terug en vraagt dus om verder onderzoek.

Dit proefschrift is een belangrijke aanvulling op bestaand onderzoek naar gedetineerde vrouwen en zet aan tot nadenken over nieuw onderzoek in deze richting. Als meer kwantitatief geschoolde onderzoeker die niet direct het feministisch perspectief van genderongelijkheid heeft omarmd, vind ik dit proefschrift dan ook een aanrader om te lezen.

Literatuur

- Davis, C.P. (2007). At-risk girls and delinquency: career pathways. *Crime & Delinquency*, 53(3), 408-435.
- De Hart, D.D. (2008). Pathways to prison: impact of victimization in the lives of incarcerated women. *Violence against Women*, 14, 1362-1381.
- Miller, J.B. (1976). *Toward a new psychology of women*. Boston: Beacon Press.
- Salisbury, E.J. & Van Voorhis, P. (2009). Gendered pathways: a quantitative investigation of women probationers' paths to incarceration. *Criminal Justice and Behavior*, 36(6), 541-566.